

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **J. M.,** zastoupeného JUDr. Romanou Lužnou, advokátkou se sídlem Heinrichova 16, Brno, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 6. 2009, č. x, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 13. 10. 2009, č. j. 22 Cad 121/2009 – 6,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Zástupkyni stěžovatele JUDr. Romaně Lužné, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 1600 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Žalobce (dále též „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označené usnesení, kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného správního orgánu ze dne 18. 6. 2009, č. x. Tímto rozhodnutím žalovaná odebrala stěžovateli, podle jeho tvrzení, částečný invalidní důchod.

V podané žalobě, adresované žalovanému správnímu orgánu, žalobce pouze konstatoval „Odvolávám se tímto a podávám žalobu k soudu proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ve věci odejmutí částečného invalidního důchodu, které

proběhlo v Třebíči dne 4. 6. 209 a žádám znovu o prošetření. Nesouhlasím s odejmutím důchodu“. Žalovaná žalobu postoupila Krajskému soudu v Brně.

Krajský soud v Brně žalobu odmítl s odůvodněním, že vzhledem k tomu, že žaloba neobsahovala předepsané náležitosti, vyzval žalobce usnesením ze dne 10. 9. 2009, č. j. 22 Cad 121/2009 - 4, jemu doručeným dne 15. 9. 2009, aby do 15-ti dnů ode dne jeho doručení doplnil a upřesnil své podání (žalobu) ze dne 24. 8. 2009 tak, aby bylo správně označeno rozhodnutí správního orgánu, které napadá, včetně uvedení čísla jednacího a data vydání, aby byly doplněny žalobní body, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadený výrok rozhodnutí za nezákonný nebo nicotný, aby byly uvedeny důkazy, které navrhuje provést k prokázání svých tvrzení, byl učiněn návrh rozsudku a byl připojen opis napadeného rozhodnutí. Zároveň byl žalobce poučen ve smyslu § 37 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s“), že neodstraní-li ve stanovené lhůtě vady, jejichž odstranění soud nařídil a jež brání věcnému vyřízení podání, bude jeho podání odmítnuto. Žalobce na výzvu soudu své podání ze dne 24. 8. 2009 ve stanovené lhůtě, tj. do 30. 9. 2009, nedoplnil. Podle krajského soudu jde o takové nedostatky podmínek řízení, pro něž nelze v řízení pokračovat, a proto podání ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítl.

V kasační stížnosti stěžovatel, prostřednictvím ustanovené zástupkyně, uvedl, že v době doručování předmětné výzvy již nebydlel na dřívější adrese, tj. na adrese K. 77, PSČ x, i když měl tuto adresu stále evidovanou jako adresu trvalého pobytu, ale bydlel na adrese Č. 88, PSČ x, kde koupil dům. V době doručování výzvy byl stěžovatel po úrazu pravé ruky, nebyl schopen se o sebe sám postarat, pobýval tedy v obci Č., kde mají dům i jeho rodiče, kteří se o něj starali. Výzva byla na adresu K. 77, PSČ x, doručena fikcí. Vzhledem k tomu, že stěžovatel výzvu fakticky neobdržel, neměl možnost na ni reagovat. Výzva k doplnění žaloby tedy nebyla stěžovateli doručena.

Dále stěžovatel namítal, že postup krajského soudu nebyl řádný v tom, že v usnesení ze dne 10. 9. 2009 nepoučil stěžovatele o možnosti podat žádost o ustanovení zástupce pro řízení o žalobě. Stěžovatel v té době ani nevěděl o tom, že by o ustanovení bezplatného zástupce soudem mohl požádat, a sám sepsání žaloby tak, aby obsahovala zákonem požadované náležitosti nedokázal.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátkou.

Nejvyšší správní soud přezkoumával napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel, byť zastoupen advokátkou, důvody kasační stížnosti nijak nepodřadil důvodům vymezeným v § 103 odst. 1 s. ř. s. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že v situaci, kdy je kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Pod tento důvod spadá

také případná nepřezkoumatelost z důvodu vady řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

Nejvyšší správní soud nezákonnost v usnesení Krajského soudu v Brně o odmítnutí návrhu neshledal.

Z obsahu spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel napadl dotčené rozhodnutí žalované jen velmi obecně formulovanou žalobou, jejíž doslovný obsah byl citován shora.

Podle ustanovení § 71 odst. 1 s. ř. s. *musí žaloba mimo jiné obsahovat žalobní body, z nichž bude patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce (stěžovatel) napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, resp. jaké důkazy k prokázání svých tvrzení žalobce navrhuje provést*. Toto zákonné ustanovení rozšiřuje pro účely řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu okruh základních náležitostí podání vymezených obecně v ustanovení § 37 odst. 2 a 3 s. ř. s.

Odstavec 2 § 71 s. ř. s. přitom dále stanoví: *„K žalobě žalobce připojí jeden opis napadeného rozhodnutí. Žalobce může kdykoli za řízení žalobní body omezit. Rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může jen ve lhůtě pro podání žaloby"*. Na tuto povinnost žalobce pak navazuje povinnost krajského soudu vymezená v ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s., podle něhož je *předseda senátu povinen usnesením vyzvat podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanovit mu k tomu lhůtu. V případě, že nebude podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen.* Zákon zde dává soudu možnost nepřipustit na základě vadného podání žalobce za zákonem stanovených podmínek věcný přezkum napadeného rozhodnutí správního orgánu. Těmito podmínkami je jednak absence součinnosti žalobce při opravě vad podání, jednak chybějící speciální zákonná úprava pro konkrétní případ a konečně podmínka, že v řízení není možné bez odstranění tohoto nedostatku pokračovat.

Nejvyšší správní soud se ve své judikatuře již několikrát vyjádřil k výkladu ustanovení § 71 odst. 1 a 2 s. ř. s. Tak lze poukázat např. na rozsudek ze dne 27. 2. 2004, sp. zn. 4 Azs 3/2004, kdy bylo uvedeno, že: *v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu musí žaloba obsahovat nejen obecné náležitosti podání stanovené v § 37 odst. 2 a 3 s. ř. s., ale zejména základní náležitosti žaloby vymezené v § 71 odst. 1 písm. a) až f) s. ř. s.,* a dále pak také na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, v němž tento soud uvedl: *Žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. ...*

Krajský soud v Brně tedy za situace, kdy podání (žaloba) neobsahovalo předepsané náležitosti, postupoval správně, když shora označeným usnesením stěžovatele k odstranění jmenovitě označených nedostatků podání vyzval.

Krajský soud v Brně výzvu v souladu s pravidly doručování zaslal (podle údajů ve spisu dne 11. 9. 2009) na adresu, kterou jako svoji adresu uvedl stěžovatel v žalobě (ze dne 24. 8. 2009). Podle § 42 odst. 5 s. ř. s. se užijí pro doručování, nestanoví-li s. ř. s. jinak, obdobně předpisy platné pro doručování v občanském soudním řízení.

V ustanovení § 45 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř."), které vymezuje způsoby doručování, se uvádí, že není-li možné písemnost doručit při jednání nebo jiném soudním úkonu, nebo následně do datové schránky, popř. dále na žádost adresáta na jinou elektronickou adresu, předseda senátu nařídí doručit ji prostřednictvím doručujícího orgánu, nebo účastníka řízení či jeho zástupce. Ustanovení § 46a o. s. ř. potom uvádí, že adresátu se doručuje na adresu pro doručování, lze mu rovněž doručit na kterémkoliv jiném místě, na němž bude zastižen. Adresát přitom může požádat, aby mu soud doručoval na jinou adresu, kterou soudu sdělil. Návazné ustanovení, tj. § 46b o. s. ř. potom vychází z pravidla, že se doručuje na adresu místa, kterou adresát uvedl ve svém podání nebo jiném úkonu vůči soudu, a tato adresa se považuje za adresu pro doručování. Dále platí, že pokud adresát takovou adresu neuvedl, potom se v případě fyzické osoby doručuje na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel, na kterou jí mají být doručovány písemnosti, není-li taková adresa evidována, doručuje se na adresu místa trvalého pobytu. Ustanovení § 46a o. s. ř. přitom současně ukládá adresátům povinnost bez zbytečného odkladu soudu sdělit změny veškerých skutečností významných pro doručování (tj. změny adresy pro doručování), přičemž tyto změny jsou vůči soudu účinné, jakmile mu byly adresátem oznámeny.

V posuzované věci, jak Nejvyšší správní soud z obsahu spisu zjistil, stěžovatel ve svém podání (žalobě) ze dne 24. 8. 2009 uvedl jako svoji adresu: K. 77, x K., žádnou jinou adresu soudu do data vypravení shora uvedené výzvy k odstranění nedostatků podání soudu neuvedl, a jak potvrdil ve své kasační stížnosti, jednalo se o aktuální evidovanou adresu místa trvalého pobytu, k níž by se soud dopracoval také tehdy, pokud by podle výše uvedených pravidel adresu stěžovatele pro doručování dohledával. Navíc v situaci, kdy nejenže stěžovatel nenahlásil soudu změnu adresy, ale kdy současně při odesílání výzvy stěžovateli soudem (11. 9. 2009) uplynulo jen velmi krátké mezidobí, nebylo sebemenšího důvodu dovozovat, že se stěžovatel na uvedené adrese nezdržuje, resp. že daná adresa není aktuální.

Při doručování předmětné výzvy, jak opět vyplývá z obsahu spisu, nebyl stěžovatel zastižen, a protože se jednalo o zásilku, která tzv. nebyla určena do vlastních rukou, platil pro její doručení režim stanovený v § 50 o. s. ř., kde se uvádí, že pokud doručující orgán nezastihl adresáta písemnosti, vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky; písemnost se považuje za doručenou vhozením do schránky, datum vhození vyznačí doručující orgán na doručence a na písemnosti. Takto bylo v posuzované věci také postupováno, a jak i sám stěžovatel uvádí v kasační stížnosti, byla mu předmětná výzva k odstranění nedostatků podání (žaloby) doručena tzv. fikcí, a to dnem 15. 9. 2010.

Vzhledem k tomu, že stěžovatel na uvedenou výzvu nikterak ve stanovené lhůtě nereagoval, a v řízení nebylo možno pro nedostatky podání (žaloby) pokračovat, soud

žalobu v souladu se zákonem usnesením odmítl. Ostatně o tomto možném důsledku byl podatel ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s. ve výzvě poučen.

Lze tak shrnout, že Krajský soud v Brně tak postupoval správně pokud žalobu za dané situace odmítl. Nejvyšší správní soud se s jeho závěry ztotožňuje a odkazuje na ně; usnesení o odmítnutí žaloby je zákonné.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

K námitce stěžovatele, že postup krajského soudu nebyl řádný v tom, že v usnesení ze dne 10. 9. 2009 nepoučil stěžovatele o možnosti podat žádost o ustanovení zástupce pro řízení o žalobě, Nejvyšší správní soud pro úplnost toliko poznamenává, že tato skutečnost neměla na zákonnost napadeného usnesení o odmítnutí žaloby Krajského soudu v Brně žádný vliv.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s, ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, žalovaný, který v řízení úspěch měl, žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Ustanovené zástupkyni stěžovatele náleží v souladu s § 11 písm. b), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve spojení s ustanovením § 9 odst. 2 téže vyhlášky, v řízení o kasační stížnosti odměna za dva úkony právní služby à 500 Kč, a to převzetí a příprava zastoupení a dále doplňující podání soudu, (celkem tedy 1000 Kč), a náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky à 300 Kč za úkon, celkem tedy 1600 Kč. Uvedená částka bude zástupkyni vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese dle § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. května 2010

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu